

'Een voedselbank? Dat is hier niet nodig'

door Joke Knoop

Donderdag 9 maart 2006 - Waar de voedselbank van Kaatsheuvel is? De vraag doet de vier grijze hoofden schudden. „Die hebben we niet. Dat is hier in het dorp niet nodig“, zegt een van hen. De bewoners van het verzorgingshuis willen er niet aan, maar op een steenworp afstand komen twintig gezinnen vrijwel elke week hun voedselpakket halen. Verwacht wordt dat het er snel meer worden.

Gerrit Poels (op archief foto): 'Het is schrijnender geworden.' Foto Dolph Cantrijn

Sinds september is het op vrijdag een komen en gaan in het verscholen huisje dat woningbouwvereniging Casade tijdelijk beschikbaar stelt. In de voormalige slaapkamer staan grote diepvriezers in de huiskamer staan de kratten met de namen en het aantal gezinsleden.

Een oude vrouw schuifelt binnen, tilt de zware tas op de bagagedrager van haar fiets en schuifelt naar haar huisje. Het regent en het is koud buiten. De vrouw betaalt een hoge prijs voor haar zelfstandigheid.

Een man, in de kracht van zijn leven, drinkt een kop koffie met de vrijwilligers van de voedselbank. Hij is de wanhoop nabij: ontslagen, daardoor schulden en een echtscheiding er boven op.

Schoolreisje

Even later komt een jonge vrouw, twee kinderen aan de hand. Ze bedankt omstandig. „Ze is zo blij met de voedselbank. Ze kan geen kant op. De eerste keer dat ze hier kwam, hilde ze van schaamte en omdat de kinderen niet mee konden met het schoolreisje“, vertelt een vrijwilligster.

Het is een bont gezelschap dat eet van de voedselbank: veel alleenstaande vrouwen (met kinderen), enkele mannen, ouderen en gezinnen. Het zorgloket van de gemeente kijkt of ze in aanmerking komen voor deze noodhulp die maximaal een half jaar duurt. Lokale middenstanders en de landelijke Voedselbank in Rotterdam zorgen voor de spullen. „De voedselbank is niet alleen een oplossing voor de armen, maar ook voor de rijken“, kan voorzitter Maarten Dullaert niet na laten op te merken. De overvloed is zichtbaar. De voedselpakketten zijn deels gevuld met luxe waren: garnalen, vissalades, uitmuntende thee, dure koekjes met echte chocoladestukjes. Maar ook met gewone dagelijkse kost:

brood, kaas, fruit. Net na de kerst kwamen er flink wat kerstpakketten met dure spullen. Die zijn gesorteerd op datum en worden mondjesmaat verstrekt. Een vrijwilliger: „We zouden nu nog heel overdadige pakketten kunnen maken, maar over een maand is het misschien minder en dan willen we toch iets extra's toestoppen.“

De voedselbank wordt beheerd door Rosa en Mohamed, vluchtelingen uit Syrië. Ze zijn er ook zelf klant. Hij procedeert al zeven jaar voor een verblijfsstatus voor zijn gezin met twee kinderen. Zij zijn blij met hun vrijwilligerswerk. Rosa: „Ik kan wat terug doen. En ik leer de taal beter.“

Kinderfietsje

Zijn mensen in het rijke Nederland te arm om brood te kopen? Tilburger Gerrit Poels van de Stichting Broodnodig kijkt daar anders tegenaan. Door geen geld te spenderen aan brood, kan het anders worden besteed. „Soms zie ik ergens ineens een kinderfietsje staan. Dat is dan goed besteed.“

Poels (76) is in het begin van de jaren negentig de oprichter van een van de eerste voedselbanken in Nederland. Hij bezocht zwervers en junks en merkte daar de behoefte aan brood. Hij nam wat brood voor hen mee en van lieverlee groeide dat uit tot negentig adressen waar Poels 's nachts brood brengt. Hij kiest de nacht, omdat de mensen zich voor hun armoede schamen. Overdag deelt hij in zijn achtertuin het dagelijks brood met 150 mensen.

Verharden

Poels heeft Nederland zien verharden. „Het is schrijnender geworden“. En hij ziet meer mensen langer in armoede blijven steken dan vroeger.

„Ik raak niet zoveel mensen meer kwijt. In het begin had ik vijftig klantjes en na een jaar waren er nog tien over. De rest kwam uit de armoede. Nu blijven er meer hangen en dan heb ik het niet over verslaafden. De armoede duurt langer. En de incidentele armoede neemt toe. Mensen moeten lang wachten op een uitkering of een voorschot, terwijl de deurwaarders er binnen een week zijn. Drievierde van mijn mensen heeft daarmee te maken.“